

Treinbestuurder
of bestuurder-rangeringen
bij NMBS

Ga voor de job van je leven!

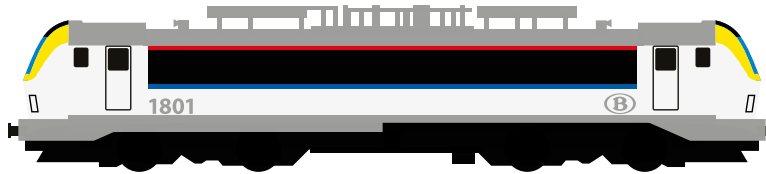
Als treinbestuurder of bestuurder-rangeringen heb je een uniek en fascinerend beroep. Maar beide jobs stellen ook hoge eisen. Om te weten of ze iets voor jou zijn, raden we je aan om deze brochure aandachtig te lezen.

Wat is het verschil tussen een treinbestuurder en een bestuurder-rangeringen?

Een treinbestuurder vervoert reizigers. Een bestuurder-rangeringen doet het rangeerwerk in de grote stations en werkplaatsen en bestuurt ledig reizigersmaterieel over een beperkte afstand en met beperkte snelheid.

Ze hebben allebei dezelfde prioriteiten, namelijk veiligheid en stiptheid. Veiligheid betekent: rekening houden met de reglementen, de signalisatie en de remming. En stiptheid is natuurlijk in belangrijke mate bepalend voor de tevredenheid van onze klanten.

Iets voor jou?

In dit beroep koppel je zin voor **verantwoordelijkheid** en **discipline** aan andere kwaliteiten, zoals een neus voor **techniek**, **zelfbeheersing** bij incidenten en zin voor **initiatief**. Je stelt je **flexibel** op en houdt een gezonde **levensstijl** aan.

Elk voordeel heeft zijn nadeel. De job van treinbestuurder biedt heel wat voordelen: je hebt werkzekerheid, je werk is nuttig voor heel wat mensen, je hebt vaak vrije tijd wanneer andere mensen moeten werken en je beschikt over een grote mate van zelfstandigheid bij de dagindeling.

Daar tegenover staat wel dat je rekening moet houden met een aantal beperkingen. De onregelmatige werkuren (ook met nacht- en weekendwerk) hebben een invloed op de planning van je sociale leven. Ook je vakantie neem je niet altijd wanneer je dat wil, omdat je rekening moet houden met de organisatie van de dienst en met je collega's. Je moet dikwijls met de auto naar het werk (maar je vermijdt wel de files in de spitsuren).

Om aan de selectie te kunnen deelnemen dien je in het bezit te zijn van één van onderstaande diploma's:

- treinbestuurder: minimum hoger secundair onderwijs;
- bestuurder-rangeringen: minimum lager secundair onderwijs (2e graad TSO of ASO).

De job staat open voor iedereen met de nationaliteit van een EU-lidstaat. Je hebt ook geen bezwarend strafregister.

WERKZEKERHEID

MAATSCHAPPELIJK RELEVANTE JOB

VRIJE TIJD TIJDENS DE NORMALE KANTOORUREN

GROTE ZELFSTANDIGHEID BIJ UITOEFENEN VAN DE JOB

BEGIN EN EINDE VAN DE DIENST BUITEN DE SPITSUREN

VAKANTIEREGELING

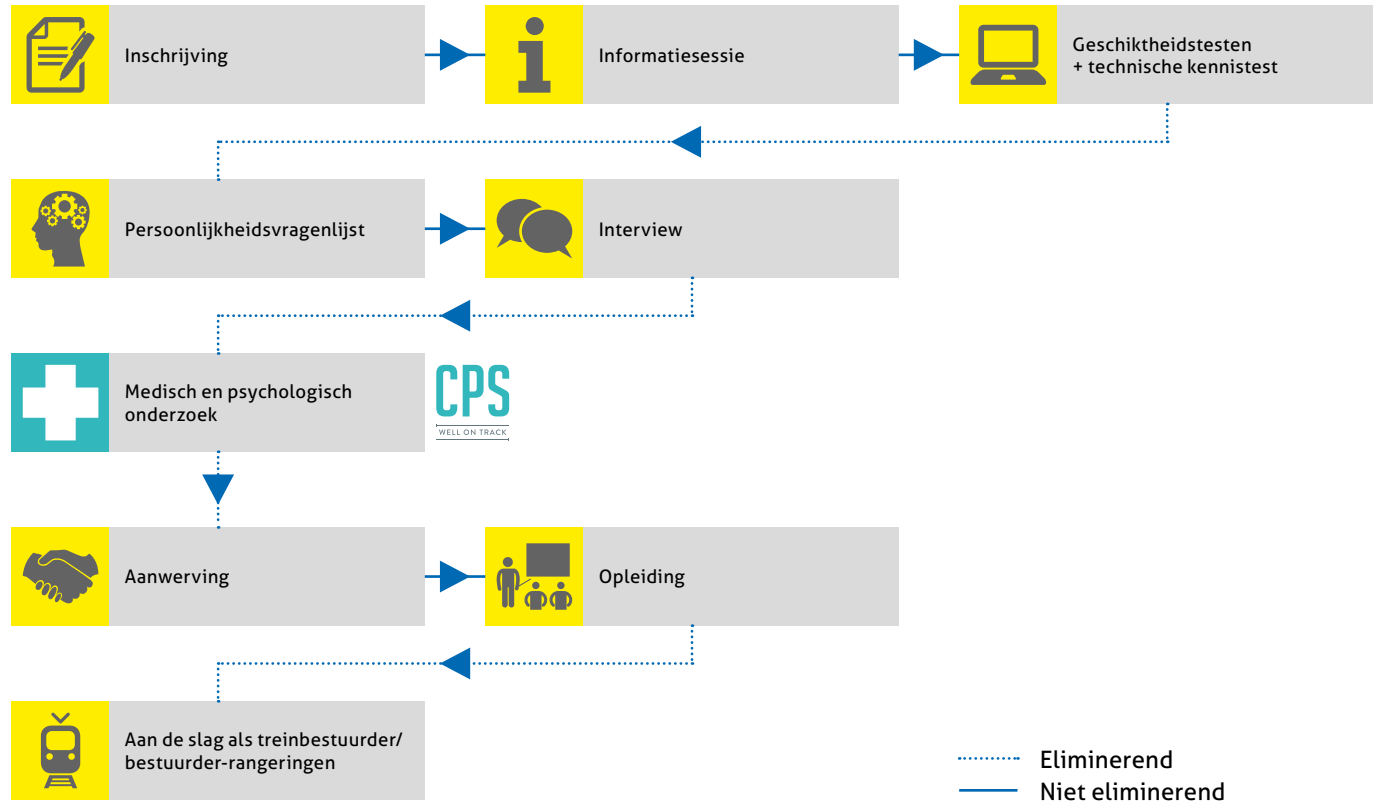
VERPLAATSING NAAR EN VAN HET WERK

PLANNING SOCIAAL / CULTUREEL LEVEN

ONREGELMATIGE BEGIN- EN EINDUREN

NACHT- EN WEEKENDWERK

Hieronder zie je een schema van de verschillende stappen in de aanwervingsprocedure.

De aanwervingsprocedure

De **geschiktheidstesten** zijn eliminerend en omvatten een test van je redeneervermogen op verschillende vlakken: abstract, numeriek en verbaal. Deze test duurt ongeveer 3 uur.

Tijdens de informatiesessie krijg je een cursus aangereikt, waarmee je via zelfstudie de nodige kennis over elektriciteit, mechanica, pneumatiek, seininrichting en de remming van treinen kunt verwerven of opfrissen. De tweede test gebeurt op de computer en gaat over deze kennis.

Deze testen laten toe om vrij correct te voorspellen of een kandidaat over de nodige capaciteiten beschikt om de opleiding tot een goed einde te brengen.

Bij de **persoonlijkheidsvragenlijst** willen we een beeld krijgen van jou als persoon. Er zijn hier geen foute of goede antwoorden!

Nadien volgt het **interview**: dit is een gesprek met een jury bestaande uit verantwoordelijken van het NMBS-opleidingscentrum en een selectiepsycholoog. Er wordt hier gepeild naar je motivatie, je technisch inzicht, kennis van de basisprincipes seininrichting en remming der treinen, persoonlijkheid en gedrag. Onmiddellijk na dit gesprek kom je al te weten of je verder kunt.

Voor je aan de opleiding kunt beginnen, moet je nog een **medisch en psychologisch onderzoek** ondergaan. De focus van dit onderzoek bij Corporate Prevention Services, een onafhankelijke instantie, is om de lichamelijke en psychische geschiktheid van de kandidaten na te gaan voor een veiligheidsfunctie.

De opleiding

De job van treinbestuurder of bestuurder-rangeringen kun je niet op school leren. NMBS staat dus in voor je (betaalde) opleiding. Tijdens de opleiding leer je de hele reglementering op je duimpje kennen. Na de eindproef beschik je over een vergunning van treinbestuurder of bestuurder-rangeringen.

Belangrijk om weten: als je niet slaagt in de eindproef, wordt de samenwerking stopgezet. Maar wie de opleiding mag aanvatten en de nodige inspanningen levert, heeft zeer goede slaagkansen.

De opleiding bestaat uit een algemeen en een specifiek gedeelte.

Het **algemene** gedeelte (**fase E0**) duurt 12 dagen. Aan het eind is er een proef waarvoor je 60% moet halen. Daarna heb je een Europese licentie.

De **specifieke** opleiding duurt het langst en bestaat uit drie onderdelen. Na elk van deze onderdelen volgen (eliminerende) proeven. Tussentijds zijn er ook verschillende evaluaties en toetsen. Fase **E1**, de **instapmodule**, behelst 8 weken. Je leert er wat je nodig hebt als volwaardig bestuurder in een normale exploitatie. Fase **E2** is een **uitdieping** hiervan en beslaat 14 weken. Nu leer je ook handelen tijdens een verstoorde exploitatie. Fase **E3** is de **synthesefase** en duurt 18 weken. Hier word je klaargestoomd voor crisissituaties en een afwijkende exploitatie.

Tijdens de opleiding leer je alles over veiligheid, seingeving en de manier waarop het treinverkeer is georganiseerd. Je maakt kennis met de infrastructuur in het algemeen, maar ook met de concrete spoorlijnen waarop je zult rijden. Verder bestudeer je het treinmaterieel, de remming, de werkorganisatie, communicatie en maak je je de vereiste kwaliteiten en attitudes eigen.

Op een bepaald moment begin je - onder begeleiding van een monitor - je opgedane kennis in de praktijk te brengen in de stuurpost van een echte locomotief.

Als je tijdens de opleiding vragen of problemen hebt, kun je rekenen op de ondersteuning van een professioneel team. Aarzel niet een beroep te doen op de opleiders, je monitor, de coach of je begeleider.

Algemene en specifieke opleiding

	Algemene opleiding	Specifieke opleiding
Duur opleiding	12 dagen	188 dagen (treinbestuurder) 148 dagen (bestuurder-rangeringen)
Toelatingsvoorwaarden	Na succesvol selectie- en aanwervingstraject	Geslaagd zijn in algemene opleiding
Wanneer geslaagd ?	60% halen op examens	3 fases van de opleiding succesvol doorlopen
Attest	Europese licentie	Certificaat van treinbestuurder (B1) of bestuurder-rangeringen (A1) (geregeld via Koninklijk Besluit)

Wat zijn de 5 hoofdtaken van een treinbestuurder en bestuurder-rangeringen?

Klaarmaken van de locomotief of het treinstel. Dit houdt een controle in van het materieel voor het vertrek. Er wordt een nazicht gedaan van de buitenkant en van de stuurpost; het uitvoeren van een remproef en andere testen horen hier ook bij.

Voor de treinbestuurder: de trein veilig en correct besturen. Voor de bestuurder-rangeringen: het rangeren en slepen van lege reizigersstellen over korte afstanden (binnen een straal van 25 km rond de standplaats) en tegen beperkte snelheid (max. 60 km/u).

Reageren op exploitatiestoringen, ongewone gebeurtenissen en noodsituaties. Het kan hierbij bijvoorbeeld gaan om de aanwezigheid van spoorlopers.

Opsporen en depanneren van kleine technische defecten.

Doeltreffend communiceren en rapporteren, zowel schriftelijk als mondeling.

Waar en hoe ga je werken?

Treinbestuurders en bestuurders-rangeringen zijn verbonden aan een bepaald depot en voor beiden is het werk georganiseerd in reeksen (een geheel van diensten).

Ze beginnen en eindigen hun dienst op hun depot. Ze rijden dus enkel met treinen die aan dat depot zijn toegewezen. Bestuurders-rangeringen werken in de nabijheid van grote reizigersstations en de daarbij horende uitwijkbundels of in de nabijheid van werkplaatsen.

De basisprincipes die gelden voor het opstellen van de diensten zijn vrij gelijklopend. Een dienst duurt minimum 6 en maximum 9 uur. Er zit steeds minimum 14 uur rust tussen twee diensten (12 uur voor bestuurders-rangeringen) en men geniet van tenminste één vrij weekend per maand. Er wordt maximum 7 opeenvolgende dagen gewerkt en er zijn geen dienstonderbrekingen (of 'gesplitste' diensten).

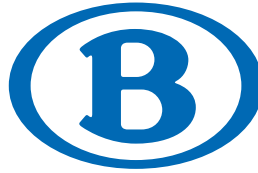
De reeksen

Een treinbestuurder in een 'reeks' verzekert regelmatige treinen. Bestuurders-rangeringen in een reeks verzekeren geplande rangeringen.

Na het doorlopen van de reeks gaat de treinbestuurder/bestuurder-rangeringen voor een bepaalde periode buiten reeks en wordt hij vooral ingezet voor vervangingen (verloven, ziekten, permanente opleiding...), extratreinen of extra rangeringen.

Na de periode buiten reeks volgt de treinbestuurder/bestuurder-rangeringen opnieuw de diensten in reeks.

De treinbestuurder/bestuurder-rangeringen die niet in een reeks is opgenomen, behoort tot het vlottend kader. Hij wordt ingezet voor vervangingen voor alle reeksen van het depot en voor extra treinen of extra rangeringen. Deze diensten zijn zeer afwisselend, maar de prestaties zijn maar een paar dagen op voorhand gekend.

Voordelen van werken bij NMBS

Tijdens de opleiding heb je een statuut van kandidaat-treinbestuurder of kandidaat-bestuurder-rangeringen en ben je vanaf de eerste dag een werknemer van NMBS. Als je de opleiding met succes afrondt, geniet je van een statutaire tewerkstelling met al de **werkzekerheid** die dat biedt.

Je mag rekenen op een meer dan **behoorlijk loon**, dat stelselmatig stijgt met de anciënniteit. Voor nachtwerk, zaterdag- en zondagwerk word je extra betaald. Daarnaast krijg je vakantiegeld, een eindejaarspremie en maaltijdcheques.

Er zijn goede **doorgroeimogelijkheden** binnen het kader van het rijdend personeel. Een bestuurder-rangeringen kan na een bevorderingsexamen treinbestuurder worden, en nadien zijn er nog verschillende graden bereikbaar met telkens een betere verloning. Weet wel dat je als treinbestuurder of bestuurder-rangeringen het kader van het besturingspersoneel enkel kunt verlaten voor een ander kader na minstens 10 jaar effectieve dienst, tenzij in geval van een promotie. Dit heeft te maken met de hoge kost van de kwaliteitsvolle NMBS-opleiding.

Je hebt recht op **24 verlofdagen** (verhoogd met 1 dag/jaar vanaf de leeftijd van 45 en met 1 dag/jaar vanaf je 50ste) en op maximaal 13 'kredietdagen' die je vrij kunt kiezen. Daarnaast heb je nog 13 compensatieverlofdagen op basis van gepresteerde uren. De feestdagen en weekends waarop je moet werken, krijg je gecompenseerd in tijd. Bovendien geniet je van alle andere voordelen van een statutaire werknemer van de spoorwegen, zoals verkeersvoordelen, de aansluiting bij de mutualiteit van NMBS, een hospitalisatieverzekering, commerciële voordelen via Rail Facilities...

